

А К Т
лісопатологічного обстеження лісових насаджень
Радомишльського надлісництва
філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України»
на предмет призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів

11.12.2025

м. Радомишль

Згідно листа філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» №26121/40.1.9-2025 від 09.12.2025, згідно п.п. 3, 4, 5, 6, 27 Санітарних правил в лісах України затверджених постановою КМУ №555 від 27.07.1995, нами: начальником відділу Державного спеціалізованого лісозахисного підприємства «Київлісозахист» (далі ДСЛП «Київлісозахист») Галиною ЗАБОЛОТНЬОЮ, провідними інженерами-лісопатологами ДСЛП «Київлісозахист» Вікторією ШВЕНЬ та Оленою СУСЬКОЮ, інженером охорони та захисту лісів 1 категорії Сергієм ПРИХОДЬКОМ, лісничим Малинського лісництва Василем МАЄВСЬКИМ, лісничим Любовецького лісництва Сергієм МОЙСЕЄНКОМ, лісничим Іршанського лісництва Володимиром БИЧАЄВИМ, лісничим Білківського лісництва Олександром ЛІСОВСЬКИМ, лісничим Українківського лісництва Андрієм ОЛЕКСІЙЧУКОМ, проведене лісопатологічне обстеження насаджень Радомишльського надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» на предмет призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів на 2026 рік.

Короткий таксаційний опис ділянок, що пропонуються для проведення заходів з поліпшення санітарного стану лісів за матеріалами базового лісовпорядкування 2019 року наведена нижче:

Результати обстеження:

У таблиці 1 наведено перелік ділянок соснових насаджень, всихання яких відбулось внаслідок пошкодження **стовбуровими шкідниками**.

Таблиця 1

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, гектарів	Номер ділянки	Площа, можлива для експлуатації	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування							Категорія захисності	Причини призначення заходів	Орієнтовний запас деревини, що підлягає вирубуванню, куб. метрів на 1 гектарів
					склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, сантиметрів	запас деревостану, куб. метрів на 1 гектар			
Малинське лісництво														
1	22	0.7		0.7	10СЗ+БП	91	0.60	1	27	32	365	4	великий та малий соснові лубоїди, синя соснова златка	45
11	27	4.2	(1)	3.7	9СЗ1БП+ДЗ	68	0.6	1	25	28	323	4	великий та малий соснові лубоїди, синя соснова златка, березова губка, бактеріальна водянка	40
15	1	8.3	(5)	6.1	9СЗ1БП	66	0.60	1	24	28	280	4	великий та малий соснові лубоїди, синя соснова златка, березова губка, бактеріальна водянка	40
15	25	2.6	(1)	1.6	9СЗ1БП	66	0.60	1	24	28	290	4	великий та малий соснові лубоїди, синя соснова златка, березова губка, бактеріальна водянка	45

23	15	3.0		3.0	7СЗ(131)ЗСЗ(71)+ВЛЧ+БП	131	0.7	2	27	44	350	2	великий та малий соснові лубоїди, синя соснова златка	15
24	2	5.8	(2)	2.9	9СЗ1ДЗ+АКБ	76	0.7	1	26	30	425	4	великий та малий соснові лубоїди, синя соснова златка, несправжній дубовий трутовик, справжній трутовик, златки, дубовий заболонник	40
24	4	5.0		5.0	8СЗ1БПІГЗ	70	0.70	1А	28	32	340	4	великий та малий соснові лубоїди, синя соснова златка, березова губка, бактеріальна водянка	14
30	5	21.7	(3)	11.5	9СЗ1БП+ДЗ+ВЛЧ	66	0.80	1Б	29	32	470	4	великий та малий соснові лубоїди, синя соснова златка, березова губка, бактеріальна водянка	10
54	12	35.2	(2)	10.6	7СЗ2БП1ДЗ+ОС	81	0.80	1	27	36	420	2	великий та малий соснові лубоїди, синя соснова златка, березова губка, бактеріальна водянка	10
68	18	4.6		4.6	10СЗ+БП+ВЛЧ+ОС	64	0.70	1А	25	36	385	2	великий та малий соснові лубоїди, синя соснова златка	20
88	3	3.1		3.1	6СЗ3БП1ВЛЧ+ОС	71	0.70	1	24	32	280	4	великий та малий соснові лубоїди, синя соснова златка, березова губка, бактеріальна водянка	30
88	4	5.8		5.8	8СЗ2БП+ОС	71	0.80	1	24	32	380	4	великий та малий соснові лубоїди, синя соснова златка, березова губка, бактеріальна водянка	25
96	6	4.6	(2)	1.6	10СЗ+АКБ	81	0.70	1А	28	32	440	4	великий та малий соснові лубоїди, синя соснова златка	55
96	14	4.0		4.0	10СЗ+ДЗ	81	0.60	1	26	32	350	4	великий та малий соснові лубоїди, синя соснова златка	40

Малинське (Слобідське) лісництво

[illegible]

Любовицьке лісництво

[illegible]

Іршанське лісництво														
10	40	2.2		2.2	9С31БП	71	0.60	1	24	30	310	3	великий та малий соснові лубоїди, синя соснова златка, березова губка, бактеріальна водянка	15
26	21	2.2	(2)	2.0	10СЗ	96	0.60	1	27	36	360	3	великий та малий соснові лубоїди, синя соснова златка	15
49	11	1.8		1.8	10СЗ	69	0.70	1А	26	28	400	4	великий та малий соснові лубоїди, синя соснова златка	5
49	19	3.2		3.2	10СЗ+ДЗ+ОС	69	0.70	1А	26	28	400	3	великий та малий соснові лубоїди, синя соснова златка	10
59	12	8.3	(4)	6.8	10СЗ	76	0.60	1	24	28	325	4	великий та малий соснові лубоїди, синя соснова златка	10
71	5	2.2		2.2	10СЗ(100)+СЗ(60)	100	0.50	2	25	36	280	4	великий та малий соснові лубоїди, синя соснова златка	15
97	2	6.2		6.2	10СЗ	100	0.60	1	28	32	390	3	великий та малий соснові лубоїди, синя соснова златка	10
111	3	0.6		0.6	10СЗ	110	0.50	2	25	36	270	3	великий та малий соснові лубоїди, синя соснова златка	35
Всього:		26.7		25.0										
Білівське лісництво														
10	21	2.8		2.8	10СЗ+БП+ДЗ	55	0.80	1	21	24	340	3	великий та малий соснові лубоїди, синя соснова златка	15
32	34	0.6		0.6	6С34БП	52	0.70	2	16	18	160	4	великий та малий соснові лубоїди, синя соснова златка, березова губка, бактеріальна водянка	35
32	38	1.8		1.8	8С32БП	51	0.80	2	15	18	220	4	великий та малий соснові лубоїди, синя соснова златка, березова губка, бактеріальна водянка	40
87	3	1.7		1.7	10СЗ	65	0.70	1	23	28	355	4	великий та малий соснові лубоїди, синя соснова златка	20
110	4	0.7		0.7	10СЗ	55	0.70	1А	22	24	330	4	великий та малий соснові лубоїди, синя соснова златка	35
112	28	2.3		2.3	10СЗ+БП	65	0.70	1	24	32	390	4	великий та малий соснові лубоїди, синя соснова златка	15
Всього:		9.9		9.9										
Українківське лісництво														
20	2	3.7		3.7	10СЗ+ДЗ+БП+ВЛЧ	86	0.70	1	28	36	430	2	великий та малий соснові лубоїди, синя соснова златка	25
86	11	10.0		10.0	10СЗ+БП	76	0.60	2	20	26	290	4	великий та малий соснові лубоїди, синя соснова златка	20
Всього:		13.7		13.7										
Разом:		196.5		149.6										

При обстеженні вищевказаних насаджень виявлено ослаблення дерев сосни звичайної (*Pinus sylvestris*). В нижній частині стовбурів сосон та в районі товстої кори, де відбувається її відшарування, наявні звивисті повздовжні маточні та личинкові ходи великого соснового лубоїда (*Tomicus piniperda*). Також на повалених деревах в верхній частині стовбура в районі тонкої кори виявлено поперечні дугоподібні ходи малого соснового лубоїда (*Tomicus minor*). Під проекціями крон на підстилці знайдено від 5 до 10 шт/м² свіжих пошкоджених пагонів, що свідчить про значну чисельність популяції даних шкідників. Ознаки пошкодження синьою сосною златкою (*Phaenops cyanea*) виявлені в районі перехідної кори в помірній кількості у вигляді звивистих, мілких і плескуватих ходів, які зачіпають заболонь.

Насадження ялини європейської (*Picea abies* L.) пошкоджене короїдом-типографом (*Ips typographus* L.), що підтверджується характерними ходами на поверхні деревини та їхніми відбитками на фрагментах кори.

У дерев берези повислої (*Betula pendula* Roth.), яка є в складі насаджень спостерігається всихання окремих гілок і суховерхість, що часто поширюється на всю

В насадженнях в домішку також є дерева дуба звичайного (*Quercus robur* L.). Виявлено відмираючі та сухостійні дерева, на яких спостерігаються сухобочини, гнилеві виразки, напливи та дупла, що є діагностичними ознаками гниття в стовбурі. На стовбурах є плодові тіла несправжнього дубового трутовика (*Phellinus robustus*) та справжнього трутовика (*Fomes fomentarius*), які викликають жовто-буру гниль стовбура, центрального, або змішаного типу. Додатковою ознакою ураження вказаними трутовиками є суховерхість дерев, їх пригнічений стан, знижений приріст. В обстежених насадженнях на стовбурах виявлені личинкові ходи і льотні отвори бронзової дубової златки (*Chrysobothris affinis* F.), златки зеленої вузькотілої (*Agrilus viridis* L.) та дубового заболонника (*Scolytus intricatus*), що викликає ослаблення та швидке відмирання дерев.

Таблиця 2

[illegible]

Обстежені насадження є осередками кореневої губки (*Heterobasidion annosum*). Виявлено, що спостерігається дифузний характер всихання слабого ступеню. Характерною візуальною ознакою є наявність поодиноких вітровальних та дерев з помітним нахилом від вертикальної осі внаслідок ураження грибом кореневої системи і з утворенням корозійно-деструктивного типу гнилі (строката ситова). Зовнішні ознаки ураження, де активно проходить розвиток КГ проявляються в зменшені річного приросту, ажурності крон, укороченні хвої, хвоя втрачає блиск, набуває блідозелений відтінок, пізніше жовтіє та легко осипається. Також практично одночасно насадження заселені великим та малим сосновими лубоїдами, синьою сосною златкою.

Також присутні дерева з виверненням коріння з ґрунту, зі зламами стовбурів на висоті від 3 до 6 м, підірваною кореневою системою, з нахилом стовбура понад 30 градусів від вертикальної осі, зламами верхівкової частини дерев. Характер пошкодження поодинокий.

Крім вищезгаданого, причинами погіршення санітарного стану обстежених насаджень є ослаблення і всихання дерев внаслідок їх природного старіння, внутрішньовидової та міжвидової конкуренції, несприятливих чинників середовища, що супроводжується заселенням і пошкодженням дерев стовбуровими шкідниками, які є переносниками інших патогенних мікроорганізмів.

Висновок:

Обстежена площа Радомишльського надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» **239,1** гектарів.

Для покращення лісопатологічного та санітарного стану насаджень Радомишльського надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України», комісія рекомендує провести захід з поліпшення санітарного стану лісів - вибіркову санітарну рубку (ВСР) з інтенсивністю (окомірно) 5-50 м³/га у вищезазначених насадженнях на площі **198.1 гектар**.

Водночас повідомляємо, що на ділянках загальною площею 41,0 га в Українківському лісництві (кв. 47 вид. 17, 19, 22; кв. 48 вид. 30–32; кв. 49 вид. 10, 16) відповідно до таксаційних характеристик розташована охоронна зона лелеки чорного. Згідно з п. 5 Санітарних правил у лісах України проведення заходів з поліпшення санітарного стану лісів на цих ділянках заборонено, попри наявну потребу насаджень у таких заходах.

Осередків карантинних, а також хвоєгризучих шкідників та хвороб дерев не виявлено.

Рекомендації:

Призначені ВСР провести у 2026 році згідно пунктів 2,5,6,7,9,10,13,14,16,19,23,26 Санітарних правил в лісах України та з урахуванням всіх вимог діючого лісового та екологічного законодавства.

Лісокористувачу підприємства створити посилений моніторинг за станом лісових насаджень.

Своєчасне і в повній мірі виконання заходів з поліпшення санітарного стану лісів буде стримувати поширення і розповсюдження стовбурових шкідників та підвищить рівень біологічної стійкості всіх обстежених насаджень та навколишню екологічну ситуацію в цілому.

Акт складено в 3х примірниках.

Представники комісії:

Галина ЗАБОЛОТНЯ

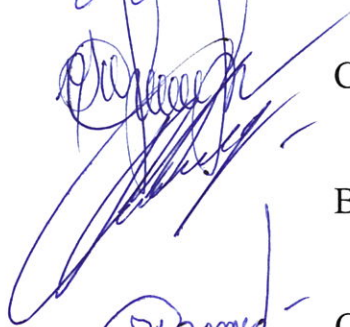
Вікторія ШВЕНЬ

Олена СУСЬКА

Сергій ПРИХОДЬКО

Василь МАЄВСЬКИЙ

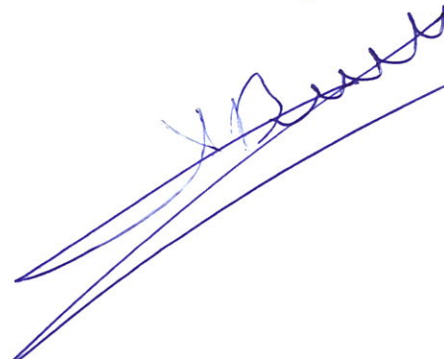
Сергій МОЙСЕЄНКО

Володимир БИЧАЄВ

Олександр ЛІСОВСЬКИЙ

Андрій ОЛЕКСІЙЧУК